UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Magyarok a Régi és Új Selyemúton

Marácz, L.; Mátés, T.

Publication date
2020
Document Version
Final published version

Link to publication

Citation for published version (APA):
Marácz, L., & Mátés, T. (2020). Magyarok a Régi és Új Selyemúton. Web publication or website, Napút Online. http://www.naputonline.hu/2020/04/23/maracz-laszlo-mates-tamas-magyarok-a-regi-es-uj-selyemuton/

General rights
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations
If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:09 Nov 2026

Marácz László – Mátés Tamás: Magyarok a Régi és Új Selyemúton

Bevezető. Az utóbbi években egyre több szó esik arról, hogy újkori történelmünk újabb fordulóponthoz érkezett. A berlini fal összeomlása 1989-ban annak jelképévé válhatott, hogy összeomlott a szovjet birodalom és a kommunista ideológia. Ez a múlt század nyolcvanas éveinek végén egyértelműen egy régi korszaknak a végét, illetve egy új korszaknak az elejét jelölte. A hidegháború befejezésével a régi kétpólusú világ, amelyet az Egyesült Államok és a Szovjetunió ütközése jellemzett, átváltozni látszik egy többpólusú világgá, melyben több helyen más-más regionális-globális hatalmak versenyeznek egymással.

Az egyik regionális hatalom, amely globális szerepre tör, Kína. A kínai köztársasági elnök, Hszi Csin-ping az Új Selyemutat (angolul: „Belt and Road Initiative", szó szerinti fordításban: „Öv és Út Kezdeményezés") 2013-ban hirdette meg, azzal, hogy Kína alakítson ki gazdasági-kereskedelmi útvonalakat elsősorban a Régi Selyemút mentén Kína és Európa összeköttetése céljából. A Régi Selyemút gazdasági-kereskedelmi útvonalakból álló rendszer volt, melyeken a pompás áruval megrakott karavánok ide-oda mozogtak a klasszikus ókorban, körülbelül a Kr. e. nyolcadik századtól Róma bukásáig, 476-ig. A jelenlegi kínai tervek azonban túlmutatnak a Régi Selyemúton, miután az új infrastrukturális hálózatok a gyors vonat-, autó- és hajóutakkal, nemcsak Kínát és Európát célozzák összekötni, hanem a világ összes kontinensét.

Így a Régi Selyemút egy globális gazdasági-kereskedelmi csomópontokkal ellátott infrastrukturális hálózatnak a magja. Egy sor geopolitikai kommentátor abból indul, hogy Kína az Új Selyemút építésével végérvényessé teszi, hogy a kialakulóban levő új világrend valóban többpólusú lesz. Magyarország ezekre a fejleményekre figyelve fontos szerepet játszhat, gazdasági-kereskedelmi előnyökre tehet szert, hiszen a kínai tervekben pontosan a közép-kelet-európai térség lenne a szárazföldi eurázsiai selyemút nyugati végállomása. Ezen írás második részében röviden felvázoljuk, hogyan lehetne csatlakozni az Új Selyemút eurázsiai projektumaihoz, hogyan tudna Magyarország, a magyarság egyfajta csomópontot alkotni az eurázsiai selyemúton. A selyemúthoz való közeledésünk egy hagyományos magyar törekvés, amelyhez az újkorban gróf Széchenyi István adott útmutatást. Szerinte a magyarság keleti nép, amely identitásával, kultúrájával, történelmével hivatott közvetíteni Kelet és Nyugat között.

A legnagyobb magyar útmutatásai elindították azokat a mai napig tartó őstörténeti, nyelveredeti kutatásokat, amelyek bennünket, magyarokat szorosan összekötnek a Régi Selyemút toposzával. Egyre világosabb, hogy ezek a kutatások nyelvészetileg, néprajzilag, régészetileg, genetikailag igazolják rokonságunkat a Régi Selyemút mentén élő, elsősorban türk nyelvet beszélő népekkel.

A Régi Selyemúton. Az őstörténetünk minden szála összeköt bennünket a Régi Selyemúttal, azokkal a kultúrákkal, amelyek szorosan összefüggnek a lovas nomád civilizációkkal. Ezek a Krisztus előtti első évezred körül fejlődnek ki Szkítia területén. Itt Szkítia területe egybeesik

Kiemelt

Támogató: NKA Összművészeti Programok Kollégiuma
Szerkesztő: Szondi György, Toót-Holló Tamás
A rovat természetesen nyitott: várjuk szépirodalmi művüket, tanulmányukat, képzőművészeti alkotásukat, hozzászólásukat.
Köszönjük a fotókat a Magyarországi Református Egyháznak

A hónap legolvasottabb bejegyzései

- Vendégségben Jankovics Marcellnél
  656 views
- Kortárs irodalmi alkotások pályázata 2021
  350 views
- Szívem, te szívem | Napút lapszámbemutató
  205 views
- Hegyi Zoltán Imre: József Attila – A hetedik
  197 views
- Jankovics Marcell Napút-díjas
  196 views

Könyvesbolt

2020. április

H	K	S	C	P	S	V
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26

« márc máj »

a Régi Selyemút / eurázsiai Új Selyemút központi, közép-ázsiai térségével. E kultúrákhoz kapcsolódik a szkíta-szarmata és szaka nyelv is. A kutatók figyelemre méltó vándorlásokat bizonyítanak keletről nyugatra, amelyeknek ez a terület a kiindulópontja. A Régi Selyemút időszakában, a korai 5. század és a 7. század második fele között az utolsó felvonásaiban már ott találjuk a Szkítia területét bekebelező Heftalita Birodalmat is, azaz a fehér hunok vezette birodalmat. A fehér hunok birodalmáról egész sor kutató azt állítja egészen a mai napig, hogy korai lakosai kapcsolatban álltak őseinkkel, akik birodalmat alapítottak Közép-Ázsiában.

A népi-nyelvi folytonosságot gróf Széchenyi István útmutatásait követve sokan kutatták. Voltak, akik terepmunkát is végeztek Közép-Ázsiában. A magyarság őstörténetének színhelyeit Közép-Ázsiában megtaláló kutatók között olyan kiválóságok voltak, mint Nagy Géza régész, néprajzos és a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, Fiók Károly keletkutató, Rohonyi Gyula történész és a parlament tagja, Vámbéry Ármin turkológus és utazó, Thúry József nyelvész és turkológus, Almásy György keletkutató. A 19. század végén a közép-ázsiai magyar őstörténet elmélete iránt elkötelezett kutatók többször terepmunkát végeznek, úttörő expedíciókat szerveznek, amelyeknek célja az volt, hogy feltárják a Kaukázus, Közép-Ázsia és a Távol-Kelet történeti, régészeti, antropológiai és nyelvészeti anyagát. Az első igazi ilyen kutatóutat gróf Széchenyi István fia, gróf Széchenyi Béla vezette 1877 és 1880 között. Gróf Zichy Jenő további három expedíciót szervezett, 1895-ben a Kaukázusba, 1896-ban Turkesztánba és 1897–1898-ban Kelet-Ázsiába. Az expedíciók tagjai között volt a kiváló nyelvész, Szentkatolnai Bálint Gábor, aki Vámbéry Árminnal a turáni nyelvcsalád gondolatát dolgozza ki. A közép-ázsiai magyar őshaza híveinek elképzelése az egységes közép-ázsiai „szkíta" régészeti kultúráról egybevágott azokkal a felfedezésekkel, amelyeket a 20. században az andronovói kultúrához soroltak a régészek. Az angolok szolgálatába állt magyar régész, Stein Aurél, aki közép-ázsiai kutatási és régészeti felfedezései által vált híressé, támogatta a magyarok és fehér hunok közötti népi-nyelvi rokonság kutatását, ezzel is követve Kőrösi Csoma Sándor célkitűzéseit.

A Magyar Tudományos Akadémián 1897. május 24-én felolvasott székfoglaló beszédének tanúsága szerint Stein részleteiben is tanulmányozta a heftaliták India felé irányuló déli terjeszkedését, azt az időszakot, amikor a fehér hunok ellenőrizték India északnyugati határterületeit és az Indus menti területeket, beleértve a mai Afganisztán északkeleti részét is. Stein meg volt győződve, hogy a Heftalita Birodalom számos nyugat felé induló vándorlás kiindulópontja volt, amelyek végül elérték a Kárpát-medencét is, a magyarok és más rokon szkíta törzsek hagyományos európai hazáját. Ezeket a feltételezéseket egyébként a huszadik század más, nem magyar kutatói is igazolták.

Franz Altheim és Hans-Wilhelm Haussig német tudósok alaposan tanulmányozták, rekonstruálták és időben meghatározták ezeket a nyugat felé irányuló vándorlásokat. A kínai, bizánci, szír, szanszkrit, arab és latin források forráskritikai vizsgálata alapján Haussig (1953) és Altheim (1959) azt a következtetést vonta le, hogy a „szkíta-hun" törzsek és népek nyugati vándorlása a heftaliták területén kezdődött. Ez a terület a 4. és 6. század között Nyugat-Türkmenisztán és Kelet-Irán között helyezkedett el. Számtalan, egymást követő nyugati vándorlás történt Közép-Ázsiából Európába egy pontosan meghatározott útvonalon. Hogy a közép-ázsiai magyar őshazát feltételező kutatók jó úton tapogatóztak, azt nemcsak a történeti forrásokra vonatkozó forráskritikai vizsgálataik mutatták meg, hanem olyan régészeti feltárások és felfedezések is, mint Szergej Pavlovics Tolsztov, szovjet néprajzos, régész, történész és orientalista felfedezései. Ő meggyőzően mutatta be, hogy Közép-Ázsiában már Kr. e. 2000-ben ismertek egy városias civilizációt. Mindezek a tanulmányok érdekes utalásokat tartalmaznak az ősmagyarok közép-ázsiai történelmére.

A legújabb kutatások is igazolják a magyarság közép-ázsiai származását. Legalábbis ez derül ki a szegedi egyetem kutatói, Neparáczki Endre és Török Tibor által archeogenetikai módszerekkel végzett, a honfoglaló magyarok származását elemző alapos vizsgálatából. Így lassan bezárul az érvelési rendszer: jól látható, hogy népi és nyelvi folytonosság áll fenn a magyarság és Közép-Ázsia népei és nyelvei között.

Az Új Selyemúton. A 15. és a 16. században bekövetkező földrajzi és technológiai felfedezések, az új erőforrások, ásványkincsek kiaknázásának, valamint az ipari forradalmaknak – és ezáltal a világ nyugati fele rohamos fejlődésének – a hatására, továbbá a helyi háborúk, konfliktusok és a „Nagy Kína" belső megosztottsága eredményeként a Régi Selyemút megszűnt.

A fejlődő tengeri hatalmak az akkori világgazdaságot a tengeri kereskedelem felé mozdították el.

Kína – valamint ezáltal a keleti és ázsiai, az addig a szárazföldi kereskedelemben érdekelt, egymással történelmileg és kulturálisan is gazdagon kapcsolódó és érintkező, fejlődő népek – a világ gazdasági körforgásától a következő, mintegy 500 évre elszigetelődtek.

A Szovjetunió széthullását és megszűnését követő évtizedekben a geopolitikai, világgazdasági és geostratégiai hatalmi térben keletkező vákuum megalapozott és magával hozott egy régi-új lehetőséget.

1997-ben Zbigniew Brezinski[1] *A nagy sakktábla* című művében idézi Teng Hsziao-pinget, a kínai reformok atyját, aki 1994-ben a kínai politika számára megfogalmazta a következő,

H	K	S	C	P	S	V
27	28	29	30			

« márc máj »

Archívum

2021. június
2021. május
2021. április
2021. március
2021. február
2021. január
2020. december
2020. november
2020. október
2020. szeptember
2020. augusztus
2020. július
2020. június
2020. május
2020. április
2020. március
2020. február
2020. január
2019. december
2019. november
2019. október
2019. szeptember
2019. augusztus
2019. július
2019. június
2019. május
2019. április
2019. március
2019. február
2019. január
2018. december
2018. november
2018. október
2018. szeptember
2018. augusztus
2018. július
2018. június
2018. május
2018. április
2018. március
2018. február
2018. január
2017. december
2017. november
2017. október
2017. szeptember
2017. augusztus
2017. július
2017. június
2017. május
2017. április
2017. március
2017. február
2017. január
2016. december
2016. november
2016. október
2016. szeptember
2016. augusztus
2016. július
2016. június
2016. május
2016. április
2016. március
2016. február
2016. január

akkor még homályos stratégiai kettős célt: *„Elsőként szembe kell szállnunk a hegemonizmussal és a hatalmi politikával, hogy megőrizhessük a* világbékét*; másodikként, új nemzetközi politikai és gazdasági rendet kell felépítenünk.”*

Két évtizeddel később 2013-ban a kettős cél második fele előtűnt a ködből, és nevet kapott: ez lett az *„Egy Övezet – Egy Út” stratégia*, melynek megvalósulása esetén a stratégiai kettős cél első fele is fokozatosan megvalósulhat, és Kína világhatalommá válik.

Mi is pontosan az Új Selyemút? A kínai kormány határozottan elutasítja, hogy az „Egy Övezet – Egy Útra” geopolitikai tervként hivatkozzanak. A hivatalos megfogalmazás szerint ez nem más, mint changyi, amely megközelítőleg *a közös jó érdekében történő cselekvésre való felhívást* jelenti. Valójában egy olyan projektről van szó, amelynek az a célja, hogy a világgazdaság tengelyét ismét áthelyezze az óceánokról a szárazföldre. Az „Egy Övezet – Egy Út” központi ígérete az, hogy helyreállítja Eurázsia egykori gazdasági, politikai és kulturális, „történelmi” szerepét. Az „Egy Övezet – Egy Út” stratégiája abból indul ki, hogy Kína a gazdasági folyosói révén képes lesz a jelenlegi gazdasági centrumokat összekötni, melyek most még elsősorban a tengereken keresztül kapcsolódnak össze. Természetesen ez nem jelenti a tengertől való teljes elfordulást. Ezt az is mutatja, hogy a program fontos része a „21. századi Tengeri Selyemút”, de ezzel együtt a szárazföldi kapcsolatok élveznek nagyobb figyelmet, ami történelmi szempontból, a 16. századtól tartó „tengerközpontú” időszakkal való szakítást is jelenti.

A hegemón hatalom jellemzői a nemzetközi kapcsolatok definíciója szerint, a versenytársakat felülmúló gazdasági és katonai hatalom, valamint az államközi rendszer feletti ellenőrzés a nemzetközi intézményeken keresztül.

Az „Egy Övezet – Egy Út” stratégiájának nagyratörő célja tehát egyben az is, hogy megváltoztassa a világtörténelem menetét, mégpedig úgy, hogy Eurázsia szerepét újra a gazdasági, politikai, kulturális élet középpontjává teszi, megtörve a tengeri hatalmak évszázados dominanciáját.

A Kínai Népköztársaság 2013-ban meghirdette az Új Selyemút (vagy a későbbi nevén „Egy Övezet – Egy Út”) projektet. A pekingi tervek szerint egy-két évtizeden belül olyan, több mint 60 országot érintő gazdasági övezet jön létre, amely újrafogalmazza Kína ázsiai, európai és afrikai kapcsolatrendszerét. Ennek első, nagyléptékű építési szakasza várhatóan a 13. ötéves terv időszakára (2016–2020) esik. Az övezet új és már meglévő közúti és vasúti kapcsolatok, olaj- és gázvezetékek, valamint optikai hálózatok összekapcsolásából áll, kiegészülve egymással együttműködő ipari parkokkal, logisztikai központokkal és tengeri kikötőkkel, átírva ennek a hatalmas régiónak a termelő központjai, piacai és nyersanyagforrásai közötti hagyományos kapcsolatokat.

Kína terveinek megvalósulására természetesen nincs garancia, mert mind regionális, mind világviszonylatban ellenőrzött és rugalmas befolyással kell bírnia *„több tényező szerencsés együttállására”*,[2] azonban *„ha Ázsia útját tudja állni egy nagyobb helyi zűrzavarnak, negyedszázad alatt a teljes GNP tekintetében valószínűleg maga mögött hagyja mind Amerikát, mind pedig Európát”*.[3]

„A kereskedelmi infrastruktúra fejlesztésére irányuló Egy övezet, egy út stratégia két fő része a »Selyemút gazdasági övezet« és a »21. századi tengeri selyemút«. A kezdeményezés a világ lakosságának hatvan százalékát felölelő és a világ termelésének egyharmadát adó régiókat foglalja magában. Kína 2013 óta már több mint 50 milliárd dollárt fordított kereskedelmi infrastruktúrafejlesztési beruházásokra a programhoz csatlakozó országokban.”[4]

Megfigyelhető, hogy azokon a vitatott hovatartozású földrajzi területeken, és egyes gazdaságilag és politikailag instabil országokban, ahol az Új Selyemút gazdasági folyosói tervezetten majd áthaladnak, az elmúlt években és jelenleg is háborús állapotok és válságövezetek lassítják, vagy éppen gyorsítják azoknak a körülményeknek a megteremtését, hogy az Új Selyemutat stabil és működőképes infrastruktúra vegye körül. (Görögország, Balkán-félsziget, Ukrajna, Törökország, Szíria, Irak, Afganisztán, Pakisztán [Kasmír területek]).[5]

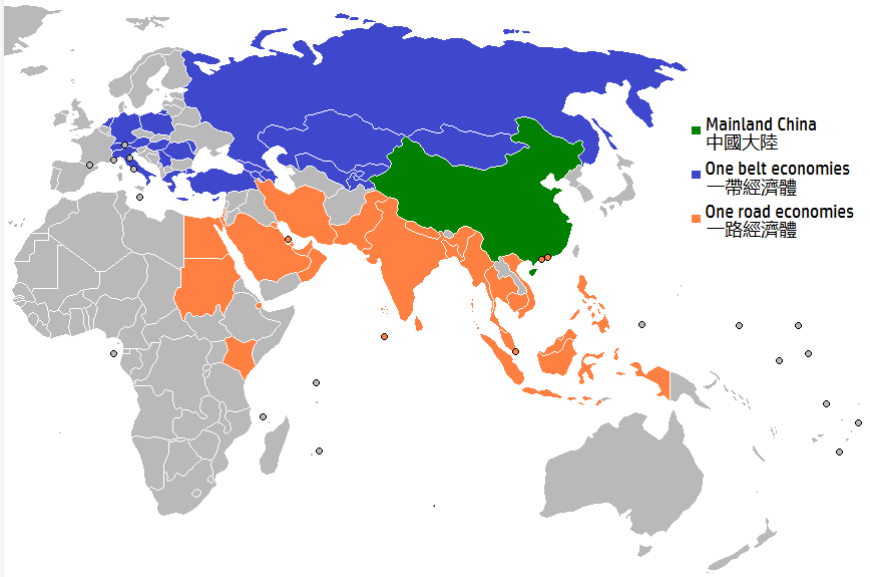

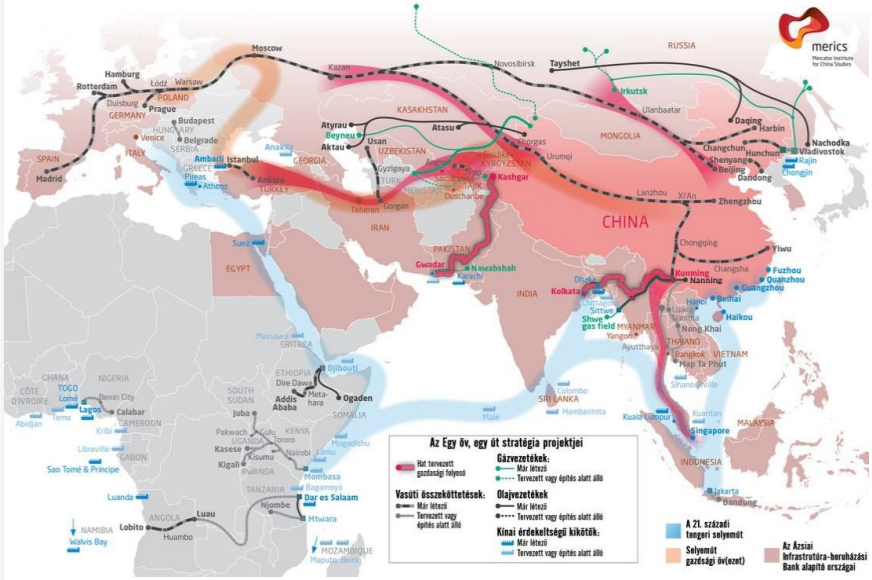

A helyi válságok, konfliktusok, mint például Észak-Korea és az Egyesült Államok 2017-ben pattanásig feszült nukleáris konfliktusa, vagy korábban, 2016-ban a dél-kínai tengeri területekből és a tengeri útvonal Kína által ellenőrzés alá vonásából kialakult amerikai–kínai konfliktus, vagy a napjainkban Hongkongban zajló, tapasztalható események az ázsiai térség hatalmi egyensúlyának felborulásához, és így Kína gazdasági fejlődésének – egyben az „Egy Övezet – Egy Út" stratégia – lelassulásához vezethetnek, melynek során a térség hatalmi (geopolitikai) erőviszonyai ismét az Egyesült Államok és Japán javára módosulhatnak. A napjainkban világviszonylatban dinamikusan változó és átrendeződő geopolitikai helyzet azonban az európai országokat – köztük Magyarországot is – arra készteti, hogy átértékeljék helyüket a világban, és felmérjék a stabil stratégiai irányokat, tartózkodva és elkerülve a világhatalmi játszmákat.

Magyarország az Új Selyemúton. Magyarország számára az „Egy Övezet – Egy Út" program magában rejti azt a vissza nem térő lehetőséget, hogy a tengerektől való távolsága miatt sokáig perifériának tartott országunk ismét betöltse az összekötő híd szerepét, és az Európai Unió perifériájáról az egyre közelebb kerülő eurázsiai kontinens centrumába kerüljön.

2017 óta Magyarország aláírta a kínai és szerb partnereivel a Budapest–Belgrád vasútvonal kiépítéséről szóló szerződéseket, valamint idén Olaszországtól 60 évre megvásárolt egy 300 méteres ipari területet a trieszti kikötőben. A napokban Oroszországgal a vasúti fejlesztésekkel, valamint az olaj- és gázvezetékek létesítésével és modernizálásával kapcsolatosan aláírt szerződések is elősegítik azokat az Új Selyemút létrehozásához kapcsolódó előkészítő folyamatokat, melynek nyomán Magyarország a Régi Selyemúthoz kapcsolódó történelmi, nyelvi és kulturális örökségének jogán lehetőséget kap a világgazdaság új tengelyén a neki szánt szerep betöltésére.

Magyarország ma az Új Selyemúton, a több mint ezeréves geostratégiai pozíciójából adódóan – melyet a Régi Selyemúton vándorló és honfoglaló őseink gondosan választottak ki számunkra –, évszázadok után ismét az egyik kapuvá válhat. Rajtunk keresztül –

kölcsönös gazdasági stabilitással és kereskedelmi aktivitással – újra találkozhatnak a több száz és több ezer éves történelemmel rendelkező, egymást tisztelő, hasonló és közös erkölcsi és ideológiai értékeket valló kultúrákkal rendelkező népek, melyek érdekeinek összekapcsolása ismét hosszú távon jövedelmező, és létbiztonságot nyújtó összetartó, szövetséges viszonyt ápoló társadalmi közösségek építését szolgálhatja.

Az Új Selyemút Európát és Ázsiát összekötő hídjain Magyarország, immáron geopolitikai tényezőként is, kulcsfontosságú közvetítő szerepet tölthet be, biztosítva ezzel a magyar nemzet számára az elkövetkezendő évtizedekben, remélhetőleg évszázadokban a folyamatos fejlődést, valamint az ország gazdasági stabilitását és a békés mindennapokat, itt a Kárpát-medencében, a nyugat és a kelet kapujában.

Zárszó. Ebben az írásban bemutattuk, hogy Magyarország, a magyarok szoros kapcsolatban állnak a Régi és Új Selyeműttal. A Régi Selyemút eurázsiai magját alkotja az Új Selyemút Kína által kezdeményezett, az egész világot átszövő gazdasági-infrastrukturális hálózatának. Magyarország a nyugati vége ennek az eurázsiai folyosónak, s így lehetőségünkben áll értékeket közvetíteni Nyugat-Európa felé.

Az Új Selyemút így egyfajta találkozás a saját őstörténetünkkel, aminek legfontosabb színhelye a szkítiai Közép-Ázsia. A mai Közép-Ázsiát lakó türk népekkel egyértelműen közeli rokonsági kapcsolatot mutat fel nyelvünk. Közép-Ázsiában mindenki tudja, hogy a mai magyarság ősei valamikor régen ebből a térségből származtak el.

Ez a tudást azt is visszaigazolja, hogy azok a kutatók, akik a Régi Selyemút, vagyis Közép-Ázsia színhelyeit kutatták, valóban a magyar név közép-ázsiai dicsőségéhez járultak hozzá.

Bibliográfia

Altheim, Franz, 1959. Geschichte der Hunnen. Erster Band. Von den Anfängen biz zum Einbruch in Europa, Berlin, Walter de Gruyter.
Fiók Károly, 1895, 1896. Őstörténet és kritika, Századok, IX. füzet: 818–831; X. füzet: 885–901.
Grousset, René, 2008. The Empire of the Steppes. A History of Central Asia, New Brunswick, Rutgers University Press.
Haussig, Hans Wilhelm, 1953. Theophylakt's Excurs über die skythischen Völker, Byzantion XXII1, 275–462.
Marácz László, 2009. A hunok a nyugati tudatban: képek, közhelyek, civilizáció, in: A hunok öröksége, szerk. Marácz László és Obrusánszky Borbála, 97–213. Budapest, Hun-idea.
Marácz László, 2010. Gábor Bálint de Szentkatolna (1844–1913) and the Study of Kabardian, in: Exploring the Caucasus in the 21st Century, eds. Françoise Companjen, László Marácz, and Lia Versteegh, 27–46. Amsterdam, Pallas Publication.
Marácz László, Obrusánszky Borbála, szerk., 2009. A hunok öröksége, Budapest, Hun-Idea.
Marácz László, Obrusánszky Borbála, szerk., 2010. A szkita népek hitvilága. Közep-Ázsiától a Kárpát-medencéig, Budapest, Hun-idea.
Marácz László, 2018. Egyoldalú nyelvészeti fejtegetés helyett complex módszer a magyar őstörténet és a magyarság közép-ázsiai eredetének kutatásában, Kelet kapuja, II. évfolyam, 3. szám, 80–115.
Neparáczki Endre, Török Tibor, 2017. A honfoglalók genetikai származásának és rokonsági viszonyainak vizsgálata archeogenetikai módszerekkel, Kelet kapuja, I. évfolyam, 2. szám, 4–19.
Nagy Géza, 1909. A skythák. Székfoglaló értekezés 1905. Budapest. A Magyar Tudományos Akadémia.
Tolstov, Sergej Pavlovich. 1950. Az Ősi Chorezm (Hungarian translation of Po Szledam Drejevnye-Chorezmijszkoj Civilizacii, 1948), Budapest, Hungaria.
Trubetzkoy, Nikolai Sergejewitsch, 1939. Gedanken überdas Indogermanenproblem, Acta Linguistica 1., 81–89.
Vambéry Ármin, 1870. Magyar és török-tatár szóegyezések, Nyelvtudományi Közlemények különnyomat. Pesten.
Mátés Tamás, 2017. „Az „Egy Övezet – Egy Út" kínai stratégia történelmi háttere, geopolitikai tartalma és jelentősége Közép-Európa, valamint Magyarország számára", Hadtudományi Szemle, X. évf. 4. szám.

Jegyzetek

[1] Zbigniew Kazimierz Brzezinski (1928–2017) lengyel származású amerikai politológus, politikus, geostratéga. Jimmy Carter amerikai elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója volt 1977–1981 között.
[2] Zbigniew Brzezinski, A nagy sakktábla, Európa, 1999, 219.
„Ilyenek: az ország sikeres kormányzása, a politikai stabilitás, a belső társadalmi fegyelem, a magas megtakarítási arány, a külföldi befektetések folyamatos, igen magas beáramlása, illetve a térség stabilitása."

[3] Uo., 210.
[4] Szijjártó Péter külügyminiszter: a kínai stratégia komoly lehetőségeket jelent Európának (http://www.ma.hu/uzlet/300701/Szijjarto_a_kinai_strategia_komoly_lehetosegeket_jelent_Europanak)
[5] https://www.merics.org

Illusztráció: Selyemút